

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
Uredništvo in upravljanje: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Naprej«, Krško.

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din,

Oglasi: prostor 1×87 mm 1 Din
Mali oglasi: beseda 50 p, najmanj 5 Din
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne, proste

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Inteligenca?

Škodljivo bi bilo, če bi metali vso inteligenco
v en koš. Čeprav jo moramo v razrednem boju
šteti na nasprotno stran, čeprav ne smemo nanjo
računati, vendar moramo ohraniti trezen preudarek
tudi za razločke na oni strani bojne črte.

Tu imamo predvsem glavni stvarni razloček,
ki deli inteligenco na dva dela: na inteligenco, ki
je hodila v šolo, da si bo mogla služiti svoj kruh,
ali pa brez prave potrebe, samo zaradi lepšega.
Drugi del — bogata inteligenca — nas prav nič
več ne zanima kakor gospodje podjetniki, saj tudi
vsa njena inteligentnost večinoma ni nič več vred-
na kakor inteligentnost podjetnikov. Oboji se za-
vedajo, da imajo svojo vrednost v kapitalizmu da
jim zato drugače vrednosti ni treba.

Med inteligenco pa, ki si je pridobila svoje
znanje iz potrebe da si bo z njegovo pomočjo
služila kruha, bomo morebiti našli kje kakšno zrno.

Ta inteligenca v mladosti ni bila naduta, ni si
domišljala, da je kaj več, nasprotno, čutila je, da
je eno z ljudstvom, iz katerega je izšla. Ko je
končala svoje študije, je pa polovica takoj odpadla,
tista polovica namreč, ki je smatrala študijsko iz-
pričevalo za enako veliko vrednost, kakor bogata
inteligenca svoje zlato. »Svet mi je zdaj odprt,
službo dobim v vseh državnih uradih, kjer le ho-
čem, zdaj bom imel do smrti nagrado za vse trp-
ljenje šolskih let.«

Zelo veliko je take inteligence. Njena inteli-
gentnost je sicer enaka ničli, pa ker ima izpriče-
valo, ima tudi patent in mnogo doktorjev je, ki žive
od samega naslova.

Proletariat si z njimi seveda ne more nič po-
magati, tudi če bi prišli v njegove vrste. Kakor
delavcu, ki ne zna delati, nič ne pomega, četudi
ima orodje, tako takemu inteli enju nič ne pomaga
doktorski diplom. Takih delavcev in takih doktor-
jev proletariat ne mara! Delo je pri nas merilo,
pa nič drugega.

Preostane še inteligenca, ki se je v šoli na-
učila misliti in ki ve, da mora svoje znanje šele z
delom oploditi, če hoče, da bo kaj sadu. Take in-
teligence nam je treba, le žal, da je ni veliko.

Zakaj ne?

Ne zato, ker bi naša šolska mladina spadala
po veliki večini med prvo in drugo skupino. Ne
ni bogata in tudi zabita ni. Pač pa je tako revna,
da mora že v šolski dobi prodajati svoje prepri-
čanje. Dijaške podpore se delijo pri nas po stran-
karskem pripadnosti, čeprav mladina pravzaprav
političnega prepričanja še imeti ne more. Klerikalec
dobi od klerikalcev, liberalcev od liberalcev, orju-
naš od Jutrovcev — Kdor pa ni ne tu ne tam, naj
živi od svojega prepričanja, ali pa naj gre kopat.

Glad je hud priganjač. Stvarno prepričanje je
pa taka stvar, ki je ne smeš pokazati ne klerikal-
cu, ne liberalcu, ne orjunašu. Še pri socialistih, ki
imamo svobodo prepričanja v programu, ne smeš
povedati vsega tako kakor misliš, če nočeš, da te
»oficijalna« stranka proglasi za »napadalce«. Tem
hujše je to pri buržujskih strankah. Tam le proglā-

se za nasprotnika takoj, če le vzameš nasprotni
časopis v roke, niti treba ni, da bi odobral nje-
govo pisanje. Če je prepovedano čitati nasprotni-
kovo mnenje, potem seveda sploh ne moreš trditi,
da imaš kako prepričanje, ampak imaš le površno
barvo; da bo pa podpora bolj gotova, kažeš to
barvo vsem »dobrotnikom« in to se najlažje zgodi
z glasnim poudarjanjem zunanosti. Le poglejte u-
bogo dijaštvo, kako je razdeljeno na razne tabore
po samih zunanostih in vse samo zaradi ljube-
ga kruha.

Mislečega človeka se prijemlje obup, kako
bo z našo bodočnostjo, če bodo imeli tak naraščaj
inteligence. Mladina, ki bi morala biti revolucionar-
na in odločna za vsako ceno, se razgovarja med
seboj o tem, kje so večje podpore!

Ko konča tak dijak svoje študije in stopi v
življenje, ne ve, ali bi bilo pošteno pokazati »do-
brotnikom« hvaležnost ali hrbet. Mi pravimo, da je
oboje grdo. Pokazati bi jim moral resnico, golo,
nago resnico. Toda te se jim ne upa pokazati, ker
bi bilo preveč očito, da je dozdaj lagal, in sicer
umazano lagal zato, da je dobival podporo. Za laž-
njivca je res hudo; če hoče ostati »zvest« svojim
»dobrotnikom«, mora lagati še nadalje, če hoče po-
stati poštenjak, mu očitajo neznačajnost. Toliko ko-
rajže pa ima malokdo, da bi povedal svojim »do-
brotnikom«, da je bila nepoštena le njihova dobrot-
ljivost, ki je hotela kupovati duše, ne pa pomagati
mladini.

Te razmere so znane. Ali je potem čudno, če
imamo med mladimi izobraženci toliko ljudi, ki niso
izobraženci, in tako malo ljudi, ki znajo misliti,
med temi pa skoro nobenega, ki bi se upal svoje
misliti tudi javno povedati.

Povedati svoje misli v ozkem krogu prijateljev,
to ni težko. Vsakemu poveš lahko tako, kakor si
želi; povedati v javnosti je drugače, če zadovoljiš
enega, bo jezen drugi in tretji. Samo resnica bo
zmožna to žalostno stanje izpremeniti, do resnice
ima pa naša inteligenca pod temi pogoji še strašno
daleč.

Posameznik, recimo 30letni doktor, ki si je
ohranil samostojno mišljenje in pravico gledati na
svet s svojimi očmi, pride v svoji službi večinoma
v stik s tisto gospodo, ki resnice sploh ne prene-
se. Pri tem se navadi skrivati svoje misle že zaradi
takta, češ, grdo je izzivati spore. Gospoda je zelo
nedotakljiva. Tako skrivanje zaradi takta se prav
kmalu spremeni v navado, ko pride tak inteligent
slučajno v dotiko z ljudmi, ki zaklepevajo resnice, se
mu srce kar otaja, navdušeno začne govoriti o
svojih bojih in zmagah, da ga je veselje poslušati.
Ko pa pride razgovor tako daleč, da bi bilo treba
izvajati posledice, začne tarnati, kako težko da je
živeti v družbi, da je obupal nad to družbo, krat-
ko — vrgel je puško v koruzo.

Vsa naša inteligenca je taka!

Med učiteljstvom je izprememba na vladi vpli-
vala tako, kakor Cankar popisuje v svojih »Hlapcih«. Klerikalci so to oblekli v dovtip, ki ni dovtip, am-
pak žalosten znak. Kam je naš narod in njegovo
sol privedla sveta katoliška vera, Ko je namreč

Orjuna zgubila državno krmilo in s tem tudi jasli
v katere je pokladala inteligentni živini krmo, smo
čitali izjavo, da klerikalna učiteljska »Slomškova
zveza« začasno ne sprejema pristopnih izjav. Hoče
reči, da so hlapci zapustili orjunaškega gospodarja
tako, ko je prišel na kant, in se zapisali v službo
novega klerikalnega gospodarja, in to v tistem
številu, da »Slomškova zveza« ne more več spre-
jemati novih hlapcev.

Kaj bi proletariat s takimi hlapci?

Tudi delavci so dandanes v težavnem polo-
žaju. Tudi delavci imajo hudo trde boje za svoj
obstane, pa vendar še najdejo časa in moči, da
se javno borijo za pravo pot, po kateri bi bilo mo-
goče izpremeniti sedanji nered. Tudi delavci so
podlegli in mnogo jih je šlo za večino, namesto
za resnico. Toda delavci imajo dnevnik (svojega
ne bančnega!), v katerem se javno »preklajajo«, ne
pa, da bi kar po tistem vstopali v organizacijo na-
sprotno smeri.

Škodljivo bi bilo, če bi metali vso inteligenco
v en koš. Toda inteligenca, ki tega načela javne
poštenosti ne razume, naj nam nikar ničesar ne
sveluje! Tista pa, ki ne mara biti v skupnem košu
za odpadke, naj javno pove, kaj misli! Ni dovolj,
če trdi, da so v našem listu le osebnosti, ampak
mora stvarno razumeti te »osebne boje« in pove-
dati, ali zastopa pravo načelo A ali B. Med ose-
bami se namreč vrši boj za — načela!

Razno.

Ministri potujejo, uradniki železničarji in dru-
gi delavci garajo in upajo, kapitalisti pa spravljajo
dobičke in jih v letoviščih zopet zapravljajo, »ker
mora priti denar zopet med ljudi.« Tak je politični
položaj.

Izboljšanje političnega položaja je nujno po-
trebno. Tako so sklenili revolucionarji v gostilni
in potem so se dogovorili, da pojdejo jutri v dru-
go gostilno.

Brezposelnost je treba odpraviti. Zato pridno
pijmo, da bodo imeli viničarji zaslužka! Viničarji pa
do dobivajo več ko polovico svojega zaslužka v
»blagu«, v vinu. Samo prodati tega vina ne smejo,
ker ga dobijo le toliko, kolikor ga na mestu iz-
pijejo.

Kulturna organizacijaviničarjev je sv. katoliška
cerkev. Delavske stroke pa, ki skrbijo vsaka le za-
se, imajo v kat. cerkvi tudi edino enotno organiza-
cijo, tam so vsi člani skupaj. Ker pa so posamezni
strokovničarji revolucionarji, ki katoliške organiza-
cije ne priznavajo, hočejo novo združenje proletari-
ata pod vodstvom novega boga. Načelo mora pa
ostati isto, kakor pri katoličanih: kovinarji naj skr-
bijo zase, viničarji zase. Kovinarji bodo kot inter-
nacionalci odpravili brezposelnost s tem, da izžene-
jo tujce, viničarji pa s tem, da bodo popili več vina,
da bo potem mešno dražje.

»Delavec« je izhajal doslej tedensko, odslej
bo izhajal samo 3 krat na mesec, zato da bo za 40
par cenejši na mesec. Na drugi strani je pa potreb-
no, da plača vsak delavec 1 Din mesečno za kul-

UPTON SINGLAIR:

129. nadalj.

France Kremen.

(Po avtoriziranem prevodu Ivana Moleka.)

V duši jetnika je bil strah, toda ni ga kazal.
Ravno tako skrbno je poročnik Gannet prikril za-
drego, ki je težila njegovo dušo. Bil je vojaški
častnik in njegova vojaška dolžnost je bila neoma-
jana, zato jo je vršil, ampak tega še ni bil doživel,
da bi bil ukazal koga ukleniti in peljati v ječo. Ra-
di tega je bil ravno toliko vznemirjen kakor nje-
gov jetnik.

Poročnik Gannet je videl strašni padec Ru-
sije in sveto je verjel, da je ruska sramota prišla
zaradi izdajalske propagande v njeni armadi; verjel
je tudi, da boljševiki »blazni psi« zastrupljajo z
enako propagando tudi tuje armade, tako da zane-
sejo revolucijo v druge države. In da se kaj ta-
kega zgodi v ameriški vojski! To je bil po njego-
vem mnenju največji škandal. Kako daleč je že do-
spela boljševiška propaganda med ameriški-
mi? Poročnik ni vedel — in zato ga je obšel ve-
lik strah. Tako je vselej z ljudmi kadar čutijo kaj

strašnega in neznanega v svoji bližini. Sam pri sebi
je prisegel, da mora streti glavo kači, kajti to je
njegova prekleta dolžnost. Vzlic temu je bil raz-
burjen. Saržent Kremen je bil povišan vsled svo-
jega hrabrostnega čina v Franciji in kljub svo-
jemu nebrzdanemu jeziku je bil dober podreje-
nec. In ta človek je zarotnik, punter in izdajalec!

Prišla sta do ječe, katero je dal sezidati ru-
ski car za svoje nepokorne sužnje. V temi je iz-
gledala kakor velika skala — in France, ki
je večkrat rekel v Leesvillu, da je Amerika slabša
od Rusije, je zdaj videl, da se je motil: — Rusija
ni bila nič boljša od Amerike!

France je prekoratil kamnit vhod, odprla so
se velika železna vrata in zopet zaprla z glasnim
žvenketom. Pri pisalni mizi je sedel saržent v ru-
javi angleški uniformi. Če bi bila saržentova uni-
forma plava, bi bil France lahko zaključil, da se
ječa nahaja v Leesvillu, Združene države. Saržent
je zapisal Francetovo ime in naslov in potem je
poročnik Gannet vprašal: »Perkinsa še ni tukaj?

»Ne še, gospod«, je bil odgovor. V tistem
hipu so se pa odprla vrata in vstopil je velikan,
cela gora kožuhovine, ki ga je delala še večjega,

Od prvega trenutka je France opazoval tega člo-
veka kakor zajec kačo. Mali socialist je že imel
toliko opravkov s policaji in detektivi v svojem
preganjanju polnem življenju, da je spoznal na prvi
pogled, s kom se je srečal.

* * *

Perkins je bil pred vojno »operator« neke
privatne detektivske agenture — kakršnim delavci
zaničevalno pravijo »špicelj«. Ko je prišla vojna,
je bila vlada naskrat v stiskah za »špiclje« in je
pobrala vse kar je mogla dobiti, brez izbiranja.
Tako je Perkins postal saržent pri vojaških detek-
tivih in opravljal je svoje »špicljanje« v armadi
ravno tako kakor prej v civilnem življenju — ka-
kor so tesarji sukali kladivo in ranocelniki rezali
meso doma in v vojski.

»No, kaj imate, saržent?« ga je vprašal po-
ročnik.

»Imam že vse dokaze, gospod.«

Na Gannetovem obrazu je bilo čitati, da mu
je zelo odleglo — medtem pa je Francetovo srce
padlo v škornje.

[Dalje prih.]

turne namene, to je za nakupovanje tiste mladine, ki je kapital ne more kupiti, ker ni „inteligentna“. [Poglej članek o inteligenci!]

Vremena se bodo kmalu zjasnila. Ko ne bo delavstvo ničesar več čitalo, ne bo ničesar mislilo; enotno bo, kakor je enotna čreda na paši. Na tem temelju bo dosežena tista zedinjevalna ideja, ki si jo pastirji tako žele, ker bodo potem lahko nemo-teno svinko bili.

Nevarnost preči samo še od nekaterih rudarskih juncev, kovinarskih bikov in viničarskih telet, ki se hočejo po vsej sili pasti na skupnem pašniku, in trdijo, da je to edino mogoče zedinjenje. Da ne bo kdo rekel, da ga zmerjamo, izjavljamo, da smo ti junci, biki in teleta — mi. Mi namreč skupaj silimo! Pa ne zato, da bomo imeli skupnega pastirja, ampak zato, da bomo namesto 3 krat na mesec vsak dan imeli svojo duševno hrano, da postanemo tako iz juncev, bikov in telet — ljudje.

Reveži. „Slovenec“ poroča iz Beograda, da je društvo katoliških duhovnikov predložilo ministrstvu vere zahtevo, da se povišajo katoliškim duhovnikom draginjske doklade v dvakratni višini. To se namreč „mora“ izvršiti, sicer duhovščina ne more izhajati, radi draginje, ki je nastala. Tako je. Delavstvo pa lahko izbaja, za tega ni draginja narasla? Pri- deš na ta grešni svet, pa že imaš s častljivo duhovščino opraviti in ji ob tej priliki plačati, poročiš se — istotako, in če umreš, še takrat ne dobiš ničesar zastoj, vključ temu, da si celo svoje življe- nje vzdrževal s svojimi žulji ono duhovščino, ki pri svojem neproduktivnem delu in nikakor ne 8 urnem delavniku po bogatih samostanih in posestvih tarna, da ne more izhajati. Za pravcate reveže in sužnje v sedanji družbi, za delavce, ima le izrek: „Tihi in pokorni bodite, ker vaše je nebeško kraljestvo — po smrti“.

Ljubljanski vzorčni velesej se je otvoril 15. tm. Obenem z razstavo ministrstva za narodno zdrav- je, razstavo konj in razstavo iz našega domačega planinskega in lovskega življenja. Te prireditve si je res vredno ogledati, človek se pri njej za cele knjige nauči. Tudi organizirane so z majhnimi iz- jemami res dobro. Samo bi bilo umestno, da ve- lesejsko vodstvo zniža vstopnino z 10 na 5 Din, kakor je bilo začetkoma menda tudi že sklenjeno. O razstavah bomo še podrobneje spregovorili.

Nezaposlenost rudarjev v Porurju. Berlinski „Vorwärts“ poroča iz Dortmunda, da je gelsenkir- chenska prem. delniška družba s 16. avgustom ustavi- la delo tudi v premogokopu „Franziska“ v Vittenru. V dveh mesecih se je povečalo število nezaposle- nih rudarjev v Porurju za 100.000. Temu nasprot- no se je v kovinski industriji v zadnjem času po- ložaj zboljšal. Rudarski položaj se ravna — kakor je znano — po kovinski produkciji.

Večja vrednost. Ko je nekemu kmetu pogini- la lepa molzna krava je bila njegova žena tako razburjena, da je od žalosti umrla. Komaj se je to zgodilo, že mu je sosed ponudil svojo hčer, nekdo drugi svojo sestro in tretji svojo nečakinjo za ženo, nakar je kmet pripomnil: „Že vidim, da je v naši vasi boljše, če izgubiš ženo: po smrti so mi jih ponudili kar pol tuceta drugih, ko mi je pa krava poginila, mi niti eden ni ponudil nove.“

Kupujte čevlje samo z znamko „Peko“.

Kar vi potrebujete, to je Elzafluid. To je pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine. Poizkusna pošiljka Din 27.— Lekarna Evg. V. Feller, Stubica Donja, Elzatrg št. 252. Hrvatska.

Okrožni zlet v Trbovlje.

Del. tel. enota „Svoboda“, podružnica Trbov- lje, priredi v nedeljo 7. septembra tl. okrožni zlet v Trbovljah. spojen z njenim prvim javnim nasto- pom po sledečem sporedu:

1. Ob 9. uri sprejem gostov na kolodvoru;
2. Po sprejemu slavnostni sprevid, z godbo in zastavami na čelu, v Del. dom.
3. Ob 10. pozdravni govor;
4. Od 11. do 1. kosilo;
5. Od 1. do 3. ogled po Trbovljah;
6. Ob 3. popoldne začetek javne telovadbe na dvorišču Del. doma;
7. Po končani telovadbi prosta zabava in ples:

Sodeluje polnoštevilna Del. godba na pi- hala.

Ker je pa vsak zlet velike važnosti za utrditev naših soc. organizacij in socialistične ideje sploh in da se sodrugi in sodružice medsebojno spoznajo, se obračamo na vse soc. čuteče delavstvo Slove- nije, da se v čim večjem številu odzove našemu vabilu.

Posebno pa se obračamo na telovadce naših tel. enot, da se v čim večjem številu udeleže na- šega nastopa, kar je za prospeh in razvoj del. tel. enote velikega pomena. Želeli bi, da vsaka skupina prinese svoj prapor s seboj. Za polovično vožnjo na vseh progah smo zaprosili in upamo, da bo naši prošnji ugodeno, kar bomo tudi potem časopisov pravočasno sporočili. Vse dopise tihoče se zleta je naslavljeti na: Zletni odbor, Del. dom. Trbovlje.

7. septembra vsi v Trbovlje.

Zletni odbor.

UTRINKI.

Delavci imajo žuljave roke in potrebujejo v boju proti svojim sovražnikom tudi žuljave možgane.

„Naprej“ bo zmagal zato, ker ga pišejo delav- ci sami. Pišite še bolj, da pride zmaga tem preje!

ČESA JE TREBA?

Organizacija je kakor stroj. Posamezni člani so deli organizacije. Ako ne delujejo vsi deli pravilno, je s strojem nekaj narobe, ne funkcionira tako, kakor bi moral. Ako so v organizaciji člani, ki mesto da bi delali vrše le sabotažo, ne more vršiti dela tako, haker bi ga morala. Pokvarjen stroj je treba popraviti — polomljene kose je treba na- domestiti z novimi deli. Slabe, organizaciji škodljive člane je treba iztrebiti, kadar se pojavijo, in jih na- domestiti z novimi, ki bodo delali tako kakor je namen organizacije kateri pripadajo.

Te besede smo čitali v „Proletarcu“ in jih da- jemo našemu delavstvu v preudarek z izrecno željo, naj nikar ne mislijo, da jih je napisal kak „razbijač“.

Poročilo

s pokrajinske strokovne konference 3. avgusta 1924.

[Nadaljevanje.]

ŠKERL: Navaja eksistenčne težkoče pri mo- nopolskih delavcih. Radi tega tudi izgleda tako v njihovi organizaciji. Monopolci so zato za 14dnev- nik, ker tednika ne morejo plačati.

ROŽISAR: Polemizira s predlogom glede uki- nitve vestnika „Svobode“ v „Delavcu“. Potem ne bi bilo mogoče objavljati objave v znanje vsem.

Dr. LIKAR: Po dobljeni veliki zaupnici je pred- log glede tiska zelo važno vprašanje. O potrebi te- dnika ni diskusije. Misli, da če se bo odglasovana resolucija resnično tudi izvajala, bo to pomagalo iz vseh težkoč. Seveda, če ne bo tako, kakor pri nekem Ljubljancu, ki je glasoval danes za eno, jutri za drugo. Z eno besedo: tednik bo, če se bo v praksi iskreno uveljavila sprejeta resolucija.

REJC: Čita resolucijo organizacije kemičnih delavcev. Ne strinja se s predlogom, naj se objave „Svobode“ in Udarnikov prekinijo.

URATNIK: Z veseljem se mora konstatirati, da zahteva delavstvo tednik. To je dobro znamenje. Sedaj računamo z naklado 4.000 izvodov. Če bo ponehala industrijska kriza in če se bodo ojačile organizacije, bo „Delavec“ itak takoj postal tednik. Petejanov predlog je eventualno tudi sprejemljiv. Sedanje slabo stanje je tako, ker posamezne orga- nizacije ne zmagujejo stroškov; pri Petejanovem predlogu se tudi zmanjšujejo stroški vsaj za 40 par pri članu.

SVETEK: Je za Petejanov predlog, če bodo mogle organizacije plačevati kvoto.

KRUŠIČ: Izjavlja, da rudarska organizacija oz. njene podružnice bodo točno plačevale, ker te stroš- ke lahko zmagujejo. Drugače bo za organizacije, ki niti lista trikrat na mesec izhajajočega ne bodo mo- gle plačevati. Pripominja še, naj nihče ne pozabi na prispevek po 10 par od člana za delegacijski fond.

Nato pride Petejanov predlog na glasovanje, da bo „Delavec“ izhajal po 3krat na mesec in kvota bo ista, kakor doslej. Predlog se soglasno sprejme.

SELINŠEK (Maribor): Predlaga, naj se pobira po 1 Din od vsakega člana za kulturne svrhe. Iz- dajo naj se posebne znamke, ki bi se prodajale me- sečno članom in tudi lepile v člansko izkaznico. Pou- darja potrebo kulturnega gibanja, zlasti pa za mla- dino. Kulturno gibanje potrebuje razmeroma več denarja nego druge panoge delavskih organizacij za svoj razvoj, ker si mora marsikaj nabaviti, če- sar drugim ni treba. Lepo je videti n. pr. delavsko godbo, DTE in še drugo. Kje pa vzeti sredstva za to? Dozdaj se je zbiral denar potom veselje, ki pa niso pravo sredstvo. Tudi je treba pri ve- selicah upoštevati velik veselični davek. Usnjari v Mariboru, katere zastopa, bodo radi prispevali po 1 Din.

LESKOŠEK: Predlaga, naj to vprašanje rešu- jejo medstrokovni krajevni odbori.

REJC: Priporoča, da se kulturnim organizaci- jam čim najbolj pomaga, zlasti z ozirom na mladi- no, ki je naša bodočnost.

AVSENIK: Istotako.

KRUŠIČ: Omenja, kako si svoj predlog za- mišlja: „Delavec“ naj služi Svobodi in Udarnikom kot vestnik še toliko časa, dokler kulturne organi- zacije ne bodo imele svojega glasila. Glede znamk predlaga, naj jih da Svoboda tiskati, strokovne or- ganizacije jih bodo pa prodajale prostovoljno.

Zadnji predlog se sprejme in Str. komisiji se naloži, naj ta sklep sporoči tajnistvu Svobode.

Delavci!

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne, ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je, kakšno

inseriratno politiko

delajo trgovci. Trgovci so bolj navezani na vas ne- go vi nanje!

Dopisi.

MIMOGREDE.

V celjski gradbeni produktivni zadrugi ni prav, da se še ne zidajo stanovanjske hiše, med- tem ko Westen zida vsako leto eno. Tako se je odrezal občinski odhormik „Korenove SPJ“, Jaka Vodopivec, mizarški pomočnik, sedaj v Cinkarni za- poslen. Naš sodrug pa mu je odgovoril, da ni prav, če je od mizarjev le organizacija član za- druge, od mizarških delavcev mizarjev pa šele e- den. Odgovoril mu je nadalje, da bo Splošna grad- bena zadruga v Celju zidala vsako leto še večje hiše kakor Westen, kadar bodo delavci nehali po- slušati fraze raznih „Vodopivcev“, ki niso vodo- pivci ampak vinopivci, in kadar se bodo toliko za- vedli, da se bodo organizirali tudi gospodarsko in da bodo aktivno sodelovali. Sodrugi mizarji naj ne čakajo, da jim bodo zidarji že cele hiše na krožniku prinesli [tudi naj ne čakajo, da jih bodo „dobrotniki“ osvobodili]. Kajti dobrotniki lavskega zadrugištva ne marajo, ker se pri prav- nem zadrugištvu neha sistem individualizma in po- litične hegemonije. Če bi torej delavci se zavedali svoje moči in bi štedili svoj denar v malih zne- skih, bi Westenovi delavci sami lahko sezidali vsa- ko leto več hiš pri jako skromnem znesku teden- sko po 10 Din. Ker je pri tvrdki A. Westen zapo- slenih najmanj 1000 delavcev in delavk, bi znaša- lo to Din 10.000 tedensko ali Din 520.000 letno ali 2 milijona 80.000 kron. V Celju je pa vsega delavstva nad 3000, in če bi vsi vlagali po Din 10 tedensko bi naložili 6 milijonov 240.000 kron letno. S takimi zneski bi gradbena zadruga lahko zidala hiše. Ker te delavske zavednosti in solidarno- sti ni, zidajo hiše gostilničarji in — Westen. Torej gospod Vodopivec.

Trbovlje. Da ne bomo kritizirali samo Kruši- ča in njegovih trabantov na političnem polju, na drugi strani zopet Bernota in Mrzelja marveč bomo posvetili tudi malo pažnje na odbor gospodarske organizacije „Delavski dom“ v Trbovljah, pri kateri nam tudi načeluje s. Krušič in nekaj njegovih kom- panjonov. Da pridem k stvari, bom podal takoj javnosti sliko, kako skrbno gospodarijo ti možje, pa ne v prid zadruge, marveč v prid nekaterih svo- jih botrov. Meseca maja je gostilničarka g. Pintar- jeva zaprosila za povišanje plače, ker ji pa odbor ni ugodil, je odpovedala službo s 1. septembrom. Do tukaj bi bila stvar v redu. V interesu zadruge bi bilo, ako bi bil odbor javno razpisal službo go- stilničarja. Ker pa raznim Tratnikom in stavkoka- zom, ki so žal v odboru, to ni bilo všeč, se seve- da to ni zgodilo. Čeprav zadruga Del. dom ni hiša iz stekla, kakor bi morala biti, se vseeno to ni dalo popolnoma pod kloboč skriti. Oglasilo se je več sodrugov, ki so že tudi delovali v prid zadruge, in katerih žene imajo spričevala kot natakarike in ku- harice, pa ni nobena izmed teh botra kakemu od- bornikovemu otroku. Nato je načelstvo sklicalo se- jo za dan 10 avgusta ob 4. popoldne. Na dnevnem redu je bila tudi točka oddaje gostilne. Pri tej to- čki so se prečitale došle prošnje in končno se je sklenilo brez daljše debate povišati plačo g. botrci, čeprav ni imela nobene pismene prošnje za nadalj- no službovanje, pač pa je kaj pridno osebno agi- tirala. Da bo lahko še nadalje razne stare sodruge in sodružice postavljala pod kap (slučaj Ovsenk). V današnjih časih nekaj par ni veliko, če pa zra- čunaš, koliko tisoč litrov se skozi celo leto proda, pa znese le precejšnjo svoto, za katero so oško- dovani člani zadruge in obiskovalci zadruge v Del. domu. Kajti novi prosilci bi bili sprejeli službo pod starimi pogoji. Pa hudič hodi vedno na največji kup... — kdor že nekaj ima, naj še več dobi, da bo preje kapitalist. G. Kokalj je prišel v soboto dan pred sejo v gostilno Del. dom in v družbi nekate- rih odbornikov, seveda pri glažku, pa ne praznem, so se pogovarjali razne važne stvari. Ta gospod ima precej vpliva na odbor zadruge, ki mu je pri- pomogel, da je danes jako ugleden gospod restav- rater v kolodvorski restavraciji. Gospej botrci bi pa svetoval, naj ne bo zadovoljna s temi parami, ampak naj kmalu zahteva povišanje plače, saj z od- borom zadruga Del. dom je boljše voditi pogajanja kakor z Trboveljsko prem. družbo. Radoveden sem le, kako dolgo še bodo ss. Tržani tako slepo drveli za s. Krušičem, ker jih je sedaj tako umetno po- žgačkal pod nosom. Da pa ne bo kdo rekel, da sem samo jaz proti temu, vprašajte tudi nekatere druge člane, zakaj ne obiskujejo gostilne v Del. domu. Če vprašaš, dobiš odgovor: „Dokler bo ta gostilničarka, ne prestopim tega praga.“ Napram gostom je sicer uljudna in postrežna [magari tudi s kako kľofuto] in gleda tudi na žep — ampak na svojega, saj to ni mnogo če zahteva včasih pri 2 Din komaj 65 par provizije. — Parola za priho- dnji občni zbor: Take ne spadajo v proletarsko hi- šo! — Eden, ki ni prosil za gostilno.

Čitajte naš tisk!

Lastnik: „Sloga“, r. z. z o. p.
Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

18. VIII. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem, 1100